

Jaarverslag In-Made/Ex-Made 2022

In-Made verandert levens

Foto: Herman Zonderland

Colofon

DJI/Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring
Serviceorganisatie In-Made

Bezoekadres

Dienst Justitiële Inrichtingen
Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag

Postadres

Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Contact: In-Made@dji.minjus.nl

Inhoud

1 Voorwoord.....	3
2 Highlights 2022.....	4
2.1 Pensionering Eric Bouwsma – programmamanager In-Made/Ex-Made.....	4
2.2 Opening Koffiebranderij Koffielust PI Veenhuizen.....	4
2.3 Implementatie winkelsysteem Unilink.....	4
2.4 Inrichting bakkerij PI Nieuwegein.....	5
2.5 Forse omzetgroei voor de afdeling Textiel van PI Ter Apel.....	5
2.6 Pepernoten uit PI Achterhoek.....	5
2.7 Een duurzame milieubewuste uitvaart.....	6
2.8 Een nieuwe In-Made bedrijfsfilm.....	6
2.9 Kerstattentie in 2022 uit PI Middelburg.....	6
3 Opdrachtgevers aan het woord.....	7
3.1 Zilt Bikes Zutphen.....	7
3.2 De Vries Scheepsbouw/Feadship Makkum.....	8
3.3 Van gedetineerde tot opdrachtgever en rolmodel.....	9
4 De arbeidsbegeleider aan het woord – Elma Weever PI Zwolle.....	10
5 Ontwikkeling bedrijfsresultaat.....	11
6 Ex-Made - toeleiden naar werk.....	12
6.1 In-Made Praktijkschool.....	12
6.2 De Beschrijving Getoond Gedrag.....	13
6.3 Werk via Sport.....	13
7 Speerpunten In-Made en Ex-Made 2023.....	14
8 Vlekkenplan.....	15
9 Contact.....	16

1 Voorwoord

Het was een bewogen jaar voor DJI en de penitentiaire arbeid In-Made. Aan het begin van het afgelopen jaar beleefden wij het staartje van de Covid pandemie. Vervolgens kon het werken met gedetineerden weer worden genormaliseerd. In dit jaarverslag kunt u hier alles over lezen.

In 2022 is de vorming van de Serviceorganisatie In-Made op 1 oktober formeel afgerond. Vanaf dat moment werken alle collega's van de voormalige Regionale Bedrijfsbureaus Arbeid (RBBA's) in Heerhugowaard, Vught en Zwolle en van het Stafteam in Den Haag samen binnen één organisatie. De basis voor centrale ondersteuning van de arbeidsbedrijven en landelijke procesverantwoordelijkheid voor gedetineerdenarbeid is hiermee gelegd.

Al is de formele inrichting binnen de Divisiedirectie Gevangeniswezen/Vreemdelingenbewing (GW/VB) een feit, daarmee is het werk niet af. De komende jaren vraagt het uniformeren en professionaliseren van de arbeidsprocessen nog de nodige inzet en energie. Ook werkt de Serviceorganisatie samen met de arbeidsbedrijven aan het versterken van het verhaal van arbeid in detentie. Dit is ook een taak die de Serviceorganisatie heeft meegekregen vanuit de Divisiedirectie GW/VB: "We moeten kunnen aantonen dat we ons geld nuttig besteden en dat de inzet op arbeid in detentie loont, tijdens en na detentie."

Om hieraan te werken zetten de arbeidsbedrijven in op de volgende processen:

1. Klantproces: het binnenhalen en behouden van klanten, de matching met arbeidsbedrijven
2. Interne proces: planning, monitoring en verantwoording over het arbeids- en productieproces
3. Gedetineerdenproces: ondersteuning gedetineerden in de ontwikkeling van werk- en opleidingservaring
4. Ondersteunend proces: toetsing in hoeverre de doelstellingen van de arbeidsbedrijven worden gerealiseerd, zodat dit via de Planning- & Controlcyclus kan worden gemonitord.

Bovenstaande past ook bij de doelstellingen die met de implementatie van de Wet Straffen & Beschermen zijn gesteld. Deze Wet is per 1 juli 2021 van kracht gegaan en de verdere invulling van de bedoeling vraagt de komende jaren nog aandacht. Het gaat dan om de persoonsgerichte aanpak, vooral ook als gedetineerden re-integratie doelstellingen hebben op het terrein van werk en scholing. Dat de arbeidsbedrijven hierin slagen, is onder andere terug te zien in de verdere bestending van de inzet op scholing van gedetineerden vanuit de arbeidsbedrijven. Ook het afgelopen jaar hebben veel gedetineerden een praktijkverklaring of getuigschrift behaald. Met het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn afspraken gemaakt over verdere (financiële) versterking van de rol van arbeidsmedewerkers, zodat de inzet op werk, scholing en re-integratie verder vorm kan krijgen.

De arbeidsbedrijven en de Serviceorganisatie maken ook gebruik van het samenwerkingsverband tussen DJI en de Universiteit Leiden. Doel is om samen met de data-analisten die werken vanuit de Serviceorganisatie en Masterstudenten vanuit de Universiteit Leiden de invulling van werk en scholing in detentie verder in beeld te brengen. Dit vormt een mooie basis om inzichten op te doen, die ervoor zorgen dat wij ons voorbereiden op de evaluaties van de Wet Straffen en Beschermen die 5 en 10 jaar na invoering zijn gepland.

Met de basis die we in 2022 hebben gelegd, kunnen we verder werken aan goed zicht op de uitstroom van gedetineerden en de werk- en opleidingservaring die ze bij ons hebben opgedaan. Hebben we dat inzichtelijk, dan kan dat de re-integratie van gedetineerden op de arbeidsmarkt ondersteunen. Daarbij werken we trajectmatig, samen met collega's van vooral Detentie & Re-integratie en Onderwijs.

Toon Molleman
Plv. divisiedirecteur GW/VB

Marja Ter Horst
Hoofd Serviceorganisatie In-Made

2 Highlights 2022

2.1 Pensionering Eric Bouwsma – programmamanager In-Made/Ex-Made

Op 6 april nam In-Made/Dienst Justitiële Inrichtingen afscheid van Eric Bouwsma. Eric Bouwsma werd in 2010 programmamanager Modernisering Penitentiaire Arbeid. Dit groeide later uit tot de formule In-Made met de methode Ex-Made. Tijdens de drukbezochte conferentie "De maakbaarheid van arbeid in detentie" werd teruggekeken op de totstandkoming van In-Made, wat er bereikt is in 12 jaar en kregen de aanwezigen een korte blik naar de toekomst. Eric geeft het stokje over aan Marja ter Horst, die de vorming van de Serviceorganisatie In-Made gaat begeleiden.

Als resultaat van de conferentie is een E-book gepubliceerd, ["Van In-Made naar Ex-Made"](#).

2.2 Opening Koffiebranderij Koffielust PI Veenhuizen

Koffielust! Nooit van gehoord? Toch drinken de medewerkers van DJI en IND dagelijks koffie die gebrand is door deze koffiebrander uit Veenhuizen. En de koffiebonen worden sinds 2022 ook echt in de gevangenis bij In-Made gebrand door gedetineerden. Lekker verantwoord koffie voor DJI, leuk en leerzaam werk voor de gedetineerden.

Het resultaat van een unieke samenwerking tussen Facilitair Bedrijf DJI, SSC-IUC en deze lokale speler.

Meer weten? Kijk op [Werken voor Nederland](#)

2.3 Implementatie winkelsysteem Unilink

De ambities van DJI met betrekking tot digitaal winkelen zijn groot. Het huidige systeem en het bestelproces is flink verouderd en sluit niet aan bij de markt en de wensen van de interne klanten. Een belangrijke eerste stap is het bouwen van een digitaal bestelsysteem.

Het winkelsysteem in de distributiecentra van In-Made ("de winkels") bevat kassa's, scanners en software om bestellingen te verzamelen en uit te leveren. Voor vervanging van het verouderde winkelsysteem is in 2021 een Europese aanbesteding gestart. De opdracht is inmiddels gegund aan Unilink. De kick-off bijeenkomst met Unilink, waarvan hieronder een foto, vormde een mooie eerste stap in het waarmaken van de digitale winkelambitie van DJI.

2.4 Inrichting bakkerij PI Nieuwegein

In 2022 heeft PI Nieuwegein een grote stap gemaakt met het inrichten van een bakkerij. Food is een van de kansmarkten van In-Made/Ex-Made. De bakkerijbranche biedt veel mogelijkheden voor interessante vakarbeid en erkende opleidingen voor gedetineerden. Ook kunnen de gedetineerden met deze werkervaring in de toekomst aan de slag in de horeca.

Het horecaprogramma is samen met de afdeling Detentie & Re-integratie, opdrachtgever De Taartenwinkel en de Bakery Institute ontwikkeld. Alles gericht op kansen op betaald werk na detentie. Voor de realisatie van de werkvorm is intensief samengewerkt met het Facilitair Bedrijf DJI en de afdeling Huisvesting.

2.5 Forse omzetzgroei voor de afdeling Textiel van PI Ter Apel

Door de groei in de markt voor thuisbezorgde diepvriesmaaltijden explodeerde de vraag naar isolerende verpakkingen. Deze worden geproduceerd door gedetineerden van de PI Ter Apel. Verder profiteerde In-Made Ter Apel in hetzelfde segment van de groei van de luchtvracht. Ter Apel produceert op voorraad, waardoor op afroep altijd voldaan kan worden aan de vraag van opdrachtgevers. Hierdoor is er continu werk aan bod voor de gedetineerde medewerkers, goed en leerzaam werk én tevreden opdrachtgevers. Lees ook het uitgebreide artikel in [DJI Zien](#).

2.6 Pepernoten uit PI Achterhoek

Net als in 2021 kreeg PI Achterhoek (Zutphen) van de firma Elwe de opdracht voor het opbouwen en vullen van een display met 15 soorten pepernoten van Bolletje. De displays worden bij het naderen van de feestdagen uitgeleverd aan diverse supermarkten.

In 2022 was PI Achterhoek ook verantwoordelijk voor de bestellingen van de producten zelf. Mede hierdoor was er geen overschot aan pepernoten en kon verspilling worden voorkomen. Ook voor 2023 is PI Achterhoek in de race voor deze mooie opdracht.

2.7 Een duurzame milieubewuste uitvaart

Voor de groei en doorontwikkeling van In-Made kijken we ook naar ontwikkelingen als duurzaamheid en minder voor de hand liggende branches. Zoals de uitvaartbranche. Een enthousiaste jonge ondernemer, Bianca Tange van "[Eigen Stijl Uitvaartzorg](#)" uit Koudekerke, zocht naar meer duurzame oplossingen voor haar uitvaartkisten. Zo kwam ze op het idee om "gebruikt" hout te verwerken in haar nieuw ontworpen uitvaartkisten. Voor de productie zocht ze contact met In-Made Middelburg. Duurzaam én inclusief!

Na een eerste serie uitvaartkisten zijn er samen met de arbeidsbegeleiders van In-Made Middelburg nieuwe ontwerpen gemaakt. Zo is er naast de keuze uit verschillende handvatten de mogelijkheid om (scheeps)touw te gebruiken als handvat. Deze verwijzing naar de zee valt in de smaak bij de Zeeuwen.

Door de snelle groei van de vraag naar deze kisten kon Eigen Stijl de eigen productie van binnenvoeringen voor de kisten niet meer alleen aan. Via In-Made Middelburg ontstond zo een samenwerking met de textielafdeling van In-Made Alphen aan de Rijn.

2.8 Een nieuwe In-Made bedrijfsfilm

In 2016 verscheen de eerste In-Made bedrijfsfilm. Hierin lag de nadruk op de waarde van de professionaliteit en grote variatie van de penitentiaire productiebedrijven voor opdrachtgevers. Inmiddels zijn de In-Made productiebedrijven ook erkend leerbedrijf waar gedetineerden via praktijkervaring en de In-Made Praktijkschool gericht kunnen werken aan een succesvolle terugkeer in de maatschappij.

De nieuwe film is vooral gemaakt als inspiratiebron voor gedetineerden en hulpmiddel bij intake en doorontwikkeling.

Daarom is deze keer gekozen voor een verhaal vanuit perspectief van gedetineerde "Rick". De film, opgenomen in de PI Alphen a/d Rijn, laat zien welke DJI-ers Rick helpen om zijn re-integratiedoelen te behalen; de casemanager, de PIW-er en uiteraard de arbeidsbegeleider.

Inmiddels is Rick aan de slag bij een opdrachtgever van In-Made.

Bekijk de film op [Werken in de gevangenis - zo werkt dat](#)

2.9 Kerstattentie in 2022 uit PI Middelburg

In het conferentiecentrum DJI ontvingen vestigingsdirecteuren en adviseurs/accountmanagers van Gevangeniswezen & Vreemdelingenbewaring een mooie kerstattentie. Deze keer gemaakt en samengesteld door gedetineerden van In-Made Middelburg.

3 Opdrachtgevers aan het woord

3.1 Zilt Bikes Zutphen

"Werken aan fietsen, kansen voor mensen". Dat is het motto van [Zilt Bikes](#) uit Zutphen. Jan Boersma, directeur Zilt Bikes: "Wij verhuren, verkopen en onderhouden fietsen op grootschalig niveau. In onze fabriek in Zutphen repareren zo'n 100 medewerkers jaarlijks tienduizenden fietsen en voeren we projectmatig werkzaamheden uit voor grote, landelijke partijen. Door deze diversiteit aan werkzaamheden is Zilt Bikes in staat mensen echt kansen te geven en een meerjarig perspectief te bieden. Ook kunnen onze medewerkers een mbo-opleiding fietsenmaker volgen".

Toen de vraag naar fietsen verder groeide was het eigenlijk heel logisch dat Zilt op zoek ging naar passende partners. Zo kwam Boersma in contact met Pim Nijland, hoofd arbeid PI Achterhoek. Boersma: "Er zijn veel raakvlakken tussen DJI en Zilt. Voor ons is zowel de productie in de gevangenis als het in dienst nemen van ex-gedetineerden heel interessant. Inmiddels hebben we al iemand in dienst kunnen nemen die het vak fietsenmaker leerde op onze werkzaal in de gevangenis". En dat belang is zeker niet alleen zakelijk. Boersma: "Voor ons is het maken van fietsen een middel om een substantiële bijdrage aan de samenleving te leveren. De samenwerking met In-Made sluit daar naadloos bij aan. Zilt is niet alleen opdrachtgever maar ook een partner van DJI".

In 2022 sloten achtereenvolgens de gevangenis Leeuwarden, Zaanstad en Almelo aan bij het samenwerkingsverband met Zilt Bikes. "Uitbesteden van werk heeft voordelen maar het brengt organisatorisch en logistiek heel wat met zich mee", aldus Boersma. "Vanaf medio 2022 intensiveren we onze samenwerking stapsgewijs. We hebben ook bewust een half jaar de tijd genomen om samen iets op te bouwen. Door steeds betere communicatie met de hoofden arbeid met ondersteuning vanuit de serviceorganisatie In-Made én het continue informeren en instrueren van de arbeidsbegeleiders komen we nu in een rustiger vaarwater met stabiele productieaantallen en een betrouwbare kwaliteit".

De arbeidsbegeleiders zijn enthousiast over het werk. Arbeidsbegeleider Marcel werkt sinds 2022 in de PI Almelo. In die tijd heeft hij meerdere soorten werk georganiseerd en aangestuurd. "Dit werk is echt super voor onze mannen. We werken per fiets volgens een vast stappenplan van Zilt. Dat maakt het werk echter zeker niet eenvoudig. De mannen moeten een vast aantal fietsen per dag herstellen en ik bewaak de kwaliteit ook heel streng. Ziet Marcel nog andere voordelen? Marcel: "Ik merk dat de jongens echt serieus met het werk bezig zijn. Ze voelen zich echt volwaardig medewerker en zijn zich goed bewust van hun verantwoording. Positief is ook dat de mannen via de In-Made Praktijkschool een erkende mbo-opleiding fietsenmaker kunnen volgen".

Hebben de mannen daar buiten iets aan?

Boersma: "Nederland is natuurlijk een fietsland bij uitstek. Komende jaren zal het fietsgebruik nog verder toenemen. Door vergrijzing en veranderingen in het reguliere onderwijs zijn getrainde fietsenmakers echter heel schaars geworden. Een (ex-)gedetineerde met werkervaring en een afgeronde opleiding kan daarom aan de slag bij Zilt maar ook bij andere bedrijven".

3.2 De Vries Scheepsbouw/Feadship Makkum

Bij jachtbouwer De Vries Scheepsbouw/Feadship te Makkum worden niet alleen zeer luxe, zeegaande megajachten (100 meter plus) gebouwd. Het is ook mogelijk om het vak van scheepsbouwer in de vingers te krijgen door mee te werken aan de restauratie van een kleiner, klassiek jacht: de Mira.

De Vries zet zich al jaren in om mensen op te leiden tot scheepstimmerman, jachtschilder of metaalbewerker middels erkende BBL leer-werktrajecten in de eigen bedrijfsschool. Sinds 2022 willen zij ook kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans geven het vak te leren in een laagdrempelig en overzichtelijk restauratieproject met één op één begeleiding. Japke van Groning en Sieger van Kampen zijn de drijvende krachten van dit initiatief binnen deze grote organisatie. Momenteel werken er stagiairs, uitvallers uit het onderwijs, mensen die al heel lang uit het arbeidsproces zijn én gedetineerden in de PI Leeuwarden aan de restauratie van de Mira.

Het contact tussen De Vries en de PI Leeuwarden is in het voorjaar 2022 gelegd tijdens het seminar '**Uit de bak, aan de bak**' van werkgeversorganisatie MKB VNO-NCW.

Welke werkzaamheden worden er gedaan door de gedetineerden en welke kansen biedt De Vries Scheepsbouw Makkum?

Van Kampen: "Omdat de Mira op de werf in Makkum ligt, hebben wij afgesproken dat wij delen van de restauratie laten uitvoeren door gedetineerden op de houtafdeling in de PI Leeuwarden. Het teakdek en de luiken in de vloer worden zo gemaakt in de PI. Van Groning: "Het mooie van deze samenwerking is dat de werkzaamheden zijn gekoppeld aan de mbo-opleiding interieurbouwer en dat gedetineerden die werken aan de Mira na afloop in aanmerking kunnen komen voor een extra mbo-certificaat teakdekken/teakbewerking".

Een andere kans die zich voordoet is dat bij einde detentie De Vries bereid is om de gedetineerde die hier interesse in heeft en tijdens detentie heeft laten zien uit het juiste hout gesneden te zijn, een werkervaringsplaats aan te bieden om zich na detentie verder te ontwikkelen in de scheepsbouw als scheepstimmerman.

3.3 Van gedetineerde tot opdrachtgever en rolmodel

Op het eerste gezicht lijkt MIJNWAND een gewone start-up. Innovatief, korte lijnen, de eigenaar werkt met een klein team aan mooie producten. Het verhaal van MIJNWAND is echter anders. Oprichter en eigenaar Abdi Ali heeft het metaalvak geleerd op de metaalafdeling in de gevangenis van Zwolle.

Al tijdens detentie was Ali bezig met zijn toekomst. Naast technische vaardigheden behaalde hij ook zijn ondernemersdiploma. Immers, werken voor een baas was niet "zijn ding". Ook wilde hij niet zomaar een bedrijf starten. Hij wilde jongens met een vergelijkbare achtergrond als hijzelf verder helpen. Zo ontstond MIJNWAND. Ali: "Wij maken unieke wandrekken om ex-gedetineerden in te huren. Niet andersom!" In samenwerking met de gemeente Zwolle helpt MIJNWAND diverse mensen na detentie weer eerste stappen te zetten richting betaald werk of een eigen bedrijf. Ali: "Ik probeer voor deze jongens een voorbeeld te zijn. Wat ik kan dat kunnen zij ook". Naast werk helpt Ali zijn medewerkers ook met allerlei praktische zaken die na detentie op hun pad komen.

Door de groei van MIJNWAND zocht Ali een partner om werk aan uit te besteden: "Ik dacht gelijk aan de gevangenis!" Na enkele gesprekken en het bekijken van de (inmiddels bekroonde) film "[Mijn Buurman Abdi](#)" van Douwe Dijkstra werd het voor Raymond van Oers, hoofd arbeid PI Zwolle, duidelijk dat er naast het uitvoeren van opdrachten meer in het vat zat.

Van Oers: "Na het zien van de film en mijn gesprekken met Ali bedachten we samen dat de mensen die nu nog vastzitten veel aan zijn verhaal zouden kunnen hebben. Niet met een wijzend vingertje maar wel als inspiratie." Al gauw kon Ali zijn eerste workshop aan gedetineerden geven. "De ervaringen waren zeer positief. Gedetineerden gingen het echte gesprek aan over hoe zij hun toekomst voor zich zien en waar zij hulp bij nodig hebben. Niet alleen met Ali, maar ook met elkaar" aldus Van Oers.

Inmiddels worden de meest verkochte wandrekken ook vervaardigd in Zutphen en zijn er binnen meerdere gevangenissen workshops gegeven.

4 De arbeidsbegeleider aan het woord – Elma Weever PI Zwolle

Hoe ziet jouw dag er zoal uit?

“Ik begin om 07:30 met de dagstart. Hierin nemen we bijzonderheden door van de afgelopen dag en wat er op de planning staat van de komende dag. Vervolgens ga ik naar mijn werkzaal waar 12 jongens voor de deur staan. Zodra zij aan het werk zijn, ga ik de administratie bijwerken, rapportage maken, IMPS-certificaten aanvragen, palletbonnen maken en kwaliteitsformulieren invullen.

Tussen de bedrijven door voer ik ook nog diverse gesprekken met de gedetineerden, dit kan gaan over het werk, de problemen waar zij tegenaan lopen of dat zij gewoon om een praatje verlegen zitten. Aan het eind van elk dagdeel controleer ik of alle gereedschap aanwezig is, de zaal is schoongemaakt en voldoende materiaal aanwezig is voor het volgende dagdeel.”

Hoe krijg jij een gedetineerde zover dat hij aan het werk gaat?

“Ten eerste is het een kwestie dat een gedetineerde wil werken. Bij de intake wordt duidelijk verteld wat de regels zijn en wat wij van hem verwachten. Mijn kracht is een dosis humor en duidelijk zijn.

Heb je nog een bijzondere herinnering?

“Ooit hebben we op een werkzaal in een Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) voor vrouwen een pilot gedraaid met volwaardig en productief werken. Deze pilot kreeg een vervolg omdat bleek dat ook deze categorie mee kan draaien in het arbeidsproces. Uiteraard levert de arbeid hierin maatwerk.”

Wat vind je het mooiste aan je werk?

“Wanneer een gedetineerde iets geleerd heeft bij de arbeid en wanneer wij hem/haar kunnen stimuleren om over zijn/haar toekomst na te denken en hiermee tijdens detentie serieus mee aan de gang gaat. Of dat wij een gedetineerde aan diploma's kunnen helpen. Mijn dag is goed als een gedetineerde met plezier naar zijn werk gaat en het gevoel heeft dat hij iets zinnigs doet tijdens detentie.”

Social media

“Ik ben naast arbeidsbegeleider ook nog ambassadeur van DJI. Ik post veel op Instagram en LinkedIn. Ik laat allerlei aspecten zien van het gevangeniswezen. Deze verhalen worden graag en veel gelezen. Ik hoop dat dit ook een stimulans is voor andere collegae om hun verhalen te delen.”

Instagram: #Elma.in.de.bajes.arbeid

5 Ontwikkeling bedrijfsresultaat

Ook in 2022 kon In-Made haar bedrijfsresultaat verder continueren en zelfs verbeteren ten opzichte van 2021. Vergeleken met 2021 is de totale omzet gestegen met ruim € 4 mln, waarbij het bruto resultaat gedaald is met € 3,3 mln. De daling van het resultaat is voornamelijk het gevolg van het doorbelasten van de personeelskosten die het gevolg zijn van de begeleiding van facilitaire arbeid.

In-Made productief voor Markt & Overheid in 2022

- Omzet orders binnen Rijksoverheid: € 17,3 mln
- Omzet orders bedrijfsleven: € 25,2 mln
- Omzet per gedetineerde is sinds 2011 met gemiddeld ruim 280% gestegen

Uiteraard zijn de gehanteerde tarieven conform de Wet Markt en Overheid.

Tabel: Ontwikkeling bruto exploitatieoverschot In-Made sinds start in 2011

*bron: Leonardo

6 Ex-Made - toeleiden naar werk

De methode Ex-Made omvat alle inspanningen van de penitentiaire productiebedrijven en ondersteuners van de Serviceorganisatie In-Made die gericht zijn op voorbereiding op terugkeer naar de arbeidsmarkt. Hieronder belichten we de verschillende elementen van Ex-Made.

6.1 In-Made Praktijkschool

Met behulp van de In-Made Praktijkschool leren gedetineerden in de praktijk bij de In-Made arbeidsbedrijven onder begeleiding van werkmeesters/praktijkbegeleiders. Deze arbeidsbedrijven zijn volledig erkend door de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). In aansluiting op ontwikkelingen in het reguliere onderwijs worden nu ook volledige MBO trajecten aangeboden middels de zogenaamde derde leerweg.

In 2022 werden 642 MBO praktijkverklaringen afgegeven. Dit is een officieel document waarmee deelnemers kunnen aantonen dat zij aan de praktischeisen voldoen of enkele werkprocessen beheersen op MBO 1 of 2 niveau. Daarnaast werden er nog eens 1715 afzonderlijke getuigschriften uitgereikt.

Het bewustzijn van het belang van werk-gerelateerde opleidingen als basis voor arbeidstoeleiding is gegroeid. De arbeidsbedrijven van In-Made worden door andere Rijksoverheid onderdelen steeds beter gevonden in het kader van inbesteden binnen het Rijk. Deze werkzaamheden dragen niet alleen bij aan opleiding en ervaring op het gebied van werknemersvaardigheden van gedetineerden, maar ook aan bewustwording van de mogelijkheden voor inbesteden binnen het Rijk.

6.2 De Beschrijving Getoond Gedrag

In 2022 is een nieuwe variant van de Beschrijving Getoond Gedrag (BGG) ingevoerd namelijk de BGG Intramuraal. Deze versie van de BGG geeft een overzicht van werkervaring en opleidingen tijdens de gesloten fase van detentie. Als de gedetineerde een volgende fase ingaat, zoals bij de start van een Penitentiair Programma of plaatsing in een Beperkt Beveiligde Afdeling, kan deze BGG Intramuraal helpen bij het verkrijgen van een werkplek tijdens de extramurale fase.

Het totaal aantal afgegeven BGG's in 2022 bedraagt 145, een belangrijke toename ten opzichte van 2021. Deels te verklaren door de invoering van de BGG Intramuraal. Meer informatie over de BGG is te vinden op [In-Made.nl](https://www.in-made.nl).

6.3 Werk via Sport

Het project 'Werk via Sport' maakt gebruik van een groot netwerk van sportverenigingen en is daarmee een belangrijk re-integratie instrument. Sinds 2015 namen al ruim 300 gedetineerden deel aan één van de trajecten van Werk via Sport.

In 2022 hebben in totaal 38 gedetineerden via een sportproject een baan gevonden. Dat is bijna een verdubbeling van het aantal over 2021, maar ook van de jaren vóór Covid. In totaal hebben nu 521 gedetineerden meegedaan aan een traject.

Enkele hoogtepunten in 2022:

- Het 'Multiplier Event' in PI Veenhuizen met presentaties van diverse nationale en internationale gasten.
- Diverse presentaties in Europa, o.a. in Servië, Noord-Ierland en Brussel. Tijdens de conferentie in Brussel werden de beleidsvoorstellen en een gebruikershandleiding gepresenteerd om sportprogramma's in gevangenissen beter met de 'buitenwereld' te verbinden.
- Een team met rolmodellen van 'Werk via Sport' won de 'Life Goals Games 2022' in het Olympisch Stadion in Amsterdam.
- Deelname aan de World Police & Fire games in Rotterdam.

7 Speerpunten In-Made en Ex-Made 2023

- Versterken van de In-Made formule door verdere onderlinge samenwerking en doorontwikkeling van de Serviceorganisatie In-Made.
- Ondersteuning van vestigingen bij de werving van nieuwe medewerkers, persoonlijke ontwikkeling en expertisebevordering van DJI-medewerkers en leidinggevenden.
- Versterken van de positie van de arbeidsbegeleider (“werkmeester”).
- Een In-Made proof productie-en leerbedrijf: verder streven naar volledige benutting van de beschikbare man-uren, de toegekende capaciteit en werkplekken en het ontwikkelen van een marktconform productietempo.
- Normaliseren van de positie van de gedetineerde als werknemer: arbeid is niet meer verplicht maar als je werkt dan ga je er ook voor!
- Toeleiding van gedetineerden naar de Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA) vanuit het In-Made productiebedrijf.
- Verder professionaliseren en standaardiseren van (praktijk)opleidingen via de In-Made Praktijkschool.
- Versterken van de governance van In-Made
- Doorontwikkeling van het Vlekkenplan en gesignaleerde kansmarkten voor werkaanbod in detentie (In-Made) en na detentie (Ex-Made), inclusief gerichte acquisitie.
- Een van de kansmarkten is duurzaamheid; de Serviceorganisatie In-Made adviseert hoe de In-Made productiebedrijven kunnen inspelen op vragen van nieuwe opdrachtgevers en zo bijdragen aan een duurzame, volledig circulaire economie in 2050.
- Ontwikkeling van een marketing- en verkoopstrategie met bijzondere aandacht voor online marketing en social media marketing.
- Stimuleren en implementeren van narrowcasting en andere technieken als ondersteuning van productie en re-integratie.
- Ondersteuning leveren aan de landelijke In-Made bedrijven op het gebied van Kwaliteit, Milieu-, ARBO- en Natuurwetgeving
- Optimaliseren managementrapportage; leveren van cijfermatige onderbouwing voor de stelling dat arbeid een onmisbare bijdrage levert aan de succesvolle re-integratie van gedetineerden.

8 Vlekkenplan

Onze 30 locaties bieden een grote diversiteit aan diensten (www.in-made.nl):

- 30 divisies assemblage, montage en verpakken
- 4 wasserijen voor ruim 2,5 miljoen kg niet-persoonsgebonden wasgoed per jaar
- 5 gedetineerdenwinkels voor de DJI-locaties /regionale distributiecentra voor de 25 DJI/GW-locaties
- 1 bakkerij ten behoeve van 8 PI's in West-Nederland
- 2 bakkerijen voor externe opdrachtgevers.
- 8 metaalbedrijven; o.a. bedden, tralies, transport en logistiek
- 1 divisie roest vast staal; o.a. keukens, laadpalen elektrische auto's en offshore industrie
- 3 poedercoat bedrijven
- 7 machinale houtbedrijven; o.a. meubilair, outdoor producten
- 7 textielbedrijven; o.a. matrassen, ISO-kleding, dekzeilen, tassen, logistieke producten
- 11 divisies demontage
- 2 divisies flowpacking/machinale verpakking van voeding
- 30 divisies facilitaire dienstverlening; o.a. schoonmaak en schilder-/groenonderhoud
- 4 divisies professioneel schilderen
- 5 divisies assemblage fietsen
- 1 divisie refurbishing meubilair
- 2 koffiebranderijen
- 1 divisie consumptie-ijs

9 Contact

Volg In-Made/Ex-Made op LinkedIn, Facebook en Instagram #inmadeexmade

... of bezoek onze websites www.in-made.nl www.in-made360.nl

In-Made360 *De waarde van werk*

Neem een virtueel kijkje in de gevangenis van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en bekijk de werkplekken van gedetineerden. Bezoek een

Bekijk hier de [In-Made bedrijfsfilm](#). In één minuut maakt u kennis met In-Made en de waarde van werk binnen de muren van de gevangenis.